

Verslag deelsessie Duurzame visserij, gehouden tijdens Waddentoogdag op 14 september 2011

Locatie: Sleepboot Holland, Nieuwe Willemskade, Harlingen

Voorzitter: Sicko Heldoorn

Tafelgasten: Nathalie Steins (Marine Stewardship Council)
Barbara Holierhoek (voorzitter Visserijvereniging Ons Belang)
Douwe Hollenga (voormalig gedeputeerde Groningen)
Doeke Faber (voorzitter bestuur Productschap Vis)
Wilfred Alblas (regiodirecteur Groningen, Friesland, Drenthe
Natuurmonumenten)

Notulist: Johannes Hoekstra (hét Notulistenteam)

± 30 aanwezigen

De voorzitter heet iedereen welkom en stelt de 5 tafelgasten voor en vraagt hen op een kernzaak in te gaan.

-Mevrouw Holierhoek geeft aan dat de lage prijzen in de garnalenvisserij wel enige spanning veroorzaken. Toch zou er vanuit alle lagen een vorm van begrip en een luisterend oor naar elkaar moeten komen. Vissers hebben veel kennis van het gebied. De overheden bedenken regelgeving. Betrek de natuurorganisaties er ook bij. Je moet van de kennis van diverse personen en instanties gebruik maken en begrip voor elkaars uitgangspunten hebben. Er ontstaat langzamerhand chemie.

-De heer Alblas gaat in op het aspect van economische duurzaamheid. De visserijsector staat onder druk, maar dit staat los van de natuurbeschermingsregelgeving. Ga met elkaar op zoek naar wat er aan de hand is in de Waddenzee en bekijk het in de regionale context. Er moet een gezamenlijk perspectief komen.

Volgens de heer Faber is het van belang dat vissers mee mogen zitten aan tafel. Zij kennen het Waddengebied op hun duimpje. Generaties lang heeft men er gewerkt. Ze hebben bovendien laten zien rekening te houden met duurzaamheid, zie de handkokkelvisserij en de mosselzaadinvanginstallaties. Zij kunnen initiatief nemen als het gaat om nieuwe technieken.

-Mevrouw Steins wijst op de toenemende bekendheid en gebruik van het duurzaamheidscertificaat van de Marine Stewardship Council (MSC). Dit wordt door de Nederlandse retailers (verkopers) opgepakt en in de supermarkt wordt steeds meer vis en zeeproducten met de MSC keurmerk verkocht. Er liggen dus kansen. De garnalenvisserij is een goed voorbeeld. In 2007 begon deze sector zich bezig te houden met het keurmerk MSC. Samen met natuurorganisaties probeert men in overleg dit doel te halen. In het Waddenfonds liggen kansen. Er moet een goed beheerplan voor de visserij komen vanuit de ecologie in het gebied. Economisch gezien maakt de overcapaciteit van de vloot de uitvoering lastig. Ze pleit voor een herstructurering van de vloot.

-De heer Hollenga geeft in een reactie aan dat binnen het RCW veel onderwerpen ter sprake komen. De oplossingen moeten aangedragen worden via een gezamenlijke aanpak van overheden, natuurorganisaties en visserijsector. Hiervoor is in 2010 de Brede Visie opgesteld. Een probleem is dat het Natura 2000-traject nog niet is afgerond. Bovendien bevindt de garnalenvisserij zich in een moeilijke positie. Men moet er wel mee aan de slag, het is te lang stil geweest. Veel van de doelstellingen die in de Brede Visie staan, zijn ook in de nieuwe Gemeenschappelijke Visserijbeleid (GVB) die door de Europees commissaris Damanakis is gepresenteerd. Deze moeten ook in 2020 worden gerealiseerd. De Waddenvisserij kan zich onderscheiden ten opzichte van de andere visserij. Men moet zich richten tot Den Haag, de Tweede Kamer en het Europees parlement.

De voorzitter vraagt of er bereidheid is om overbodige regelgeving over boord te zetten en of

men daarvan haalbare voorbeelden weet. (*Als er geen naam vermeld wordt, gaat het om reacties uit de zaal*).

- Het is frustrerend voor de visserijsector dat men bij de verschillende overheden/provincie niet van weet welke vergunningen men verleent.
- De heer Hollenga pleit voor een Waddenadviesraad om dit soort problemen op te vangen.
- De individuele visserman kijkt anders naar de regelgeving per overheid. Het is bovendien een internationale sector waarbij men in samenspraak met de visserij in Duitsland en Denemarken tot een gezamenlijke regelgeving moet komen.
- De Europese component is opgepakt. Er bestaat een (internationale) Noordzeeraad. Binnen de stringente regelgeving moet men zien wat men kan doen. Men is bereid samenwerking te zoeken. De kafkaeske jacht van de NMa werkt contraproductief.
- Men zou één loket moeten maken voor de vissers voor een gelijklopende regelgeving in de regio. Dat kan men dan inbrengen in de grotere eenheden.
- De heer Alblas vindt dat je binnen de huidige wetgeving op een praktische manier over de materie moet praten, zoals bij het visplan.
- De minister sprak eerder deze dag over deregulering. De haalbaarheid van een orgaan voor beroepsvisserij en sportvisserij baart zorgen. De internationale aanpak biedt meer kansen. De financiering trekt een zware wissel vanwege de vereiste wetenschappelijke onderbouwing. Er moet dus verbreding naar een internationaal verband komen.
- Je kunt een kanttekening bij de vele convenanten (mosselconvenant, handkokkelconvenant) zetten. Er worden daarmee knelpunten in deelsectoren opgelost. Bij de mosselconvenant had spreker als kustvisser graag mee willen denken over de transitie van de mosselsector. Je moet dus de toekomst niet alleen laten bepalen door de huidige bedrijven, maar oog hebben voor het gemeenschappelijke belang en de komende generaties vissers.
- Het ministerie zal ook aan oplossingen moeten werken.
- Het moet er niet om gaan om weer een overlegorgaan in het leven te roepen. Je moet een slag maken, waarbij ondersteuning van regionale en nationale bestuurders nodig is.

De voorzitter vraagt om goede projecten te noemen.

- De vissers zouden op de eilanden meer met hun streekproduct kunnen doen.
- Je zou garnalen moeten verwerken op de plek waar ze geproduceerd worden.
- Waddengoud. Hardervissers bieden hun product aan bij de plaatselijke vishandel.
- Het bieden van mogelijkheden met een zeker evenwicht zodat nichemarkt- en commodity-activiteiten allemaal duurzaam een inkomen kunnen genereren.
- Misschien is er wat met de vele krabben te doen die nu de mosselstand bedreigen.
- Alternatieve vismethoden zoals PulsWing en SumWing
- (Grootschalige) aquacultuur projecten in de regio

Samenvattend:

- o Voor visserij in de Waddenzee is er al een gedragen visie – deze moet nog geïmplementeerd worden
- o Partijen willen wel met elkaar verder, maar moet met elkaar in gesprek komen – betrek vooral de vissers
- o Wees verstandig met de regelgeving – zoek de ruimte, niet de beperking
- o Los het zelf eerst in de regio op, maar zoek de internationale inbedding
- o Sluit aan op de GVB van de EU, ook als het gaat om geld
- o Convenanten lossen deelproblemen op maar zoek naar breder oplossingen en draagvlak in de visserij gemeenschap – ook die van de komende generaties
- o Wij hebben het natuurherstel programma Naar een Rijke Waddenzee: zoek hieruit gezamenlijk naar gelden: Waddenfonds, EL&I en sectoren
- o Wij moeten een volgende slag maken – gezamenlijk optreden van NGOS en visserij moet gesteund worden door Rijk en regio
- o Minder vergaderdrukte en meer efficiëntie
- o Investeer in hoogwaardige streekproducten

